

Näkökulmia tehtäviin ja kuviin

Tehtävä 1

Anna esimerkkejä, mihin eri työtehtäviin orjia käytettiin antiikin aikana.

- kaivostyössä
- pellolla viljelytöissä
- kotona esim. palvelijoina, siivoojina ja opettajina
- prostituoituina
- lääkäreinä ja kirjureina
- rakentajina

Tehtävä 2

a) Perustele väite: Orjuus oli välttämätöntä antiikin yhteiskunnille.

- Kreikkalaisten koko talousjärjestelmä perustui orjatyövoiman käyttöön.
- Taloudellinen hyvinvointi mahdollisti kulttuurin saavutukset.
- Orjatyövoiman käyttö jätti kansalaisille aikaa politikointiin ja filosofointiin.
- Rooman monet suuret rakennukset rakennettiin orjatyövoimalla.
- Talous kääntyi laskuun, kun orjien saanti vaikeutui.
- Toisaalta orjia vapautettiin paljon keisarivallan aikana.
- Orjia käytettiin raskaan ruumiillisen työn lisäksi palveluammateissa, kuten opettajina ja kirjureina.
- Kun väkiluku väheni, vapautetut orjat kelpasivat myös yhteiskunnallisiin tehtäviin (esimerkiksi keisari Diocletianus oli vapautetun orjan poika).

b) Pohdi, voimmeko tuomita antiikin orjuuden.

Toisaalta voimme, koska

- orjuus rikkoo ihmisoikeuksia
- orjia kohdeltiin huonosti.

Toisaalta emme voi, koska

- antiikissa orjuutta pidettiin luonnollisena
- historian tehtävänä ei ole tuomita, vaan yrittää ymmärtää kutakin aikaa sen omista lähtökohdista käsin.

Tehtävä 3

Miksi Pompeji toisaalta on, toisaalta ei ole hyvä lähde, kun tutkitaan antiikin arkipäivää?

Toisaalta on

- Aika pysähtyi Pompejissa, kun laava sulki sen sisäänsä.
- Kun kaupunki on saatu vähitellen kuorittua laavasta, se on näyttäytynyt meille alkuperäisessä asussaan.

Toisaalta ei

- Pompeji oli tavallista varakkaampi kaupan keskus, joten sen asukkaiden arki ei vastannut roomalaista keskitasoa.

Tehtävä 4

Kuvittele olevasi osa arkeologian tutkimusryhmää Pompejin kaivauksilla 1860-luvulla. Kirjoita 30 virkkeen kirjoitus, jossa kuvaillet arkeologin työtä ja tunnelmia kaivauksilla.

- opiskelijan oma vastaus

Tehtävä 5

Lue oheinen kirjoitus Pompejista ja sen varhaisista kaivauksista.

Perustele väitteet:

a) Varhaiset kaivaukset olivat turmiollisia Pompejin myöhemmälle tutkimukselle.

- Arkeologia ei ollut vielä kehittynyt tieteenä ja kaivauksia tekivät amatöörit.
- Kaivauksia tehtiin hätäisesti ja tavoitteena oli löytää arvokkaita muistoesineitä.
- Kaivauksia ei suojattu auringonpaisteelta tai sateelta.

b) Pompeji on ollut merkittävä historiallinen löytö.

- Pompejin tuhon tutkinta on antanut paljon tietoa roomalaisesta kulttuurista.
- Kaivaukset ja löydöt vaikuttivat uuden taidesuuntauksen, uusklassismin, syntymiseen. Uusklassiset esineet yleistyivät Euroopassa 1800-luvulla.
- Paikka houkutteli matkailijoita ja merkittäviä henkilöitä. Esimerkiksi silloinen tsaari ja paavi vierailivat Pompejissa.